

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njch ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njch ćí khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↲

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižnicziščetni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedptatu 40 wj. dostacž

Dkuli.

Ephej. 5, 1—9.

Čžińće po Božy!

1. Khodžće w lubosćzi.
2. Khodžće w šwětle.

1. „Khodžće w lubosćzi“, níz jenož: powjedajće, spěwajće, rěčeje wo lubosćzi, ale khodžće w njej. Kał derje, šo je nam to jedyn pokasal. „Jažo tež Khrystus naš je lubował.“ To šu šbóžne wofomiki, hdyž wot jeneho čłowjeka tu wěstosć dostanjemy: wón ma naš lubo. Ale tu je najwjětscha lubosć, kotraž je hdy była. Waschnje lubosće pał je, šo šo šama druhim pšchepodawa. Lubosć, kotraž chze jenož bradž, abo kotraž chze jenož něšto, ale níz wščitko dacz, njeje žana lubosć, to je šebicziwosć. „Wón je šo šam sa naš podal sa dar a wopor.“ Na jeho čzešpjenje špominamy. To pał běšche jenož jeho pošledni wopor. Wón woprowašche šwoju šbóžnosć w njebjěkach a na šemi wješela šwójbnego žiwjenja, měr a pokoj šwojeho doma, šwój čas a šwoju móž wodnjo, šwoje španje w nožy, šwoju čzešć a šwoje dobre mjeno, ššóńčnje šwoje čžěto a šwoje žiwjenje. Šeho hěšto běšche: ničžo ša mnje, wščitko ša druhich! Jenotliwi mužojo šu hižo w póhanskim časju šwoje žiwjenje ša wulku wěž woprowali, kaž je tež nětk we wójnje někotryžkuliz šwólniwy byl a je šwólniwy šo ša wótzny kraj woprowadž. Ale Ješus njeje jenož jenotliwe škutki woprowanja čžinił. Šeho žyłe žiwjenje běšche woprowanje. A wón je šo šam „š a n a š“ podal, níz něhdže ša tyč wjanych, čžistyč jandželow, ale ša hřešnych čłowjekow, kotřiz maju mało lubosće hódneho na šebi, wot kotrych njeje ani šapracenje ani džakowanie woczakowadž, tež ša

wyšchich měšnikow, kotřiz šu jeho do šmjercže pšchinješli, tež ša lud, kiž jeho hanješche a wužměšchowašche, tež ša wojakow, kotřiz wo jeho draštu ložowachu. Tutón wopor běšche ša Boža ššódkewonjenje. Ma wón na krejšlecžu tajke špodobanje? Še ša njeho tał ššódkew, na čžiwile ššizowaneho hladadž? Ně, to ššódkew běšche ta lubosć, kotraž jemu š teho napschecziwo wonješche, bóle ššódkew, hacž wyruchowu kad, kiž šo w templu w Jerusaleme ššehašche a hacž žalba š dobreje krašnjeje nardy, kotraž kšžžu w Bethaniji napjelnejšche. Tuta lubosć běšche we šwěće něšto nowe. Pšchetož lubosć je njebjěka róža, š njebjěš je pšchisčla a njebjěka pšchinješe na šemju.

Tuta lubosć dyrbi našy džěl byč: khodžće w tutej lubosćzi! Šdyž šo wopor wot naš žada, dha pohladajmy na njeho a na jeho wopor. Šdyž šo nam njedopjelni, šštož radd chzemy a šebi pšchewjemy, a našcha wutroba šo pšchecziwo temu špiečzi, pohladajmy na njeho, wón šo wšcheho wšdawašche. Šdyž někomu dobrí byč njemóžemy, hdyž wón nam to čžěžo čžini, šo bychmy š njemu lubosć měli — a tón ššjes nam druhdy tajkich čłowjekow pšchewjedže, šo by na tym našchu lubosć špytal — pohladajmy na Ješusa, kiž je jich wšchitkich lubował. Na ššomjenju lubosće jeho wutrobny ššrewajnty šwoje wutrobny.

2. Na Ješusu je wšchitko šwětkosć. Na Božim ššónzu šu wučeni blałi namałali, ale na nim njemóžachu ani jeho nješpšcheczeljo, kotřiz wšchudžom na njeho kačahu, ani jeho pšcheczeljo, kotřiz jeho wšchudžom pšchewodžachu, žaneho hřeča namaładž. Ščto mjes wami móže mi hřeči dowješče? tał wón rjetnje. Wón žaneho hřeča do šwěta šobunješchinyšy, wón tež we šwěće žaneho hřeča nječžini. Šeho wutroba běšche čžista kaž woda rěčki, kiž š horow běži. Žana nječžista myšl nječžejnejšche pšches

dušchu. Žane nječizite słowcžo njepšchindže s jeho rta. Wón wučzi swojich wučzobnikow k Bohu šo modlic: wodaj nam našču winu; wón šam paš ženje wo wodacze njeprošy. Najlěpše wopokasmo jeho czistoscze je, šo šo nječiziczi wot njeho šdaluja, kaž nózne ptači, kiž šo šwětka boja, pschi šesthadženju Božeho šlónčzka Nječizista dušcha, kaž Judasch, njemóžachu w jeho towarštwije wostacž.

A nětk, šhto šmy my? šhto my lubujemy: czěmnošcž abo šwětlošcž? Šdyž wot šwětka rěčimy, špominamy niz jenož na dobre pošnacze, ale tež na czistu wutrobu. Na pošnaczu nam šchesczijanam njepobrachuje; my šnajemy njebjesheho Wótza a wěmy, šhto šebi wot naš žada a móžemy to dobre a šle rošdžělicž; my šnajemy šwoje nastacze, šwój njebjeski wukhod a šwój wěczny tónz. Ale je i tym, šhtoz wěmy a pošnajemy, tež to pschesjene, šhtoz czinimy? Móže šo tež wot naš prajicž: „Wy běšcze prjedy czěmnošcž, nětk paš šcže šwětlošcž w tym šnjesu?“ Abó dyrbi šo prajicž: wy běšcze prjedy czěmnošcž a šcže hišcze czěmnošcž? abó šnano: wy běšcze prjedy šwětlošcž, nětk paš šcže czěmnošcž? Ššmy džěci teho šwětka, wot šwětka roššwětlene? Džěci teho šwětk šo hwědy mjenuja, šotrež wo Božim šlónzu šwědeža, kiž šady nich šteji. Džěci teho šwětka šo rózicžki mjenuja, šotrež Bože šlónčzo k žiwjenju šbudžuja. Dawamy my šwědeženje wo tym šlónzu, šotrež je Ješus šhryštusž? Ššmy my kaž rózje, šotrež k wješelu człowjekow šcžěja? Šak šo džěci teho šwětka czinimy, to praji nam to šlowo: šwětlošcž w tym šnjesu. Jenož psches towarštwio a w towarštwije i tym šnjesom šwětlo budžemy. W dobrym towarštwije a psches wobšhadženje i dobrymi ludžimi šo šami poššchujemy. Njedyrbjalo naš Ješusowe towarštwio poššchowacž?

Ale my dyrbimy niz jenož šwětlošcž w tym šnjesu byč“, ale tež „jako džěci teho šwětka šhodžicž“. Šo šnucšowne ma šo šnucšownje poššchowacž. Škutki teje czěmnošcže šo paš tež w šchesczijanštwije namašaju: njepóžewošcž, škurwaštwio a nječiztošcž a lašomštwio, nješorne šlowa a šorhy, kiž nam njepšchisteja. Šako džěci teho šwětka mamy šo wšchitkich škutkow czěmnošcže šdžeržecž. Šdyž tež czěmnošcž se šwěta wuhnacž njemóžemy, dha wšchak ju se šebje šamych šahntěz móžemy. Ššchetsž „šhto ma šwětlo czinice i czěmnošcžu?“ Wy cšcže tempel teho žiweho Boha, tak jako Wólh praji: ja budu we nich bydlicž a šo we nich pschěšhodžowacž, ja budu jich Wólh a woni budža mój lud; tehodla wuńdžcže šprjědža nich won a rošdžělcze šo wot nich, praji tón šnjes, a nječiziteho šo njedótkaječe: dha čžu ja waš horje wšacž; a ja budu wam ja Wótza a wy mi budžecze ša šhnow a ša džowfi, praji tón wšchěhomóžny šnjes.“ Šež maju wot džěci teho šwětka šwětle pruhi wuńcž. Šeho dušcha a teho šwětka plód šo wopokajuje we wšchěj dobrocže, prawdošcži a wěrnoscži: wěrnoscž pschecžiwio nješornym šlowam, prawdošcž napšchecžiwio nječiztošcži, dobrot a pschecžiwio lašomštwiu. Šak dyrbi šo šwětlo pschězo hłubšeho do wutroby nuts a pschězo jašnišeho do šwěta won šwěcžicž.

Šrajšo je šo: šhryštusž ma wjele šlužobnikow, ale mašo našlědnikow. Šduž dha czinimy po Woly: šhodžmy ša Ješusom w luboscži a we šwětle tu na šemi, dha tež ša ni a i šnim pošndžemy do njebjěš, kiž rjekuje:

ja šwěza šym, šprjódł šwěcžu czi,
čžu we šwětle cže wodžicž;
šhtoz ja mmu dže, tón we tej czi
tych hřěchow njebdže šhodžicž;
ja šym tón pucž, ja pošazu,
šak šhodžicž dyrbišch w žiwjenju.

Šamjeń.

Šadžerženje a šabudženje šlych winizaršow.

Šlób: Ach, Božo, hładaj i njebjěšow! zc.

Našch Šbóžnik pošwědaš ras je
to k ludu pschirunanje:
Čłowk winizu šej plódšcše,
šo mēl by špodobanje;
ju winizaršam pschenaja,
šo na čžaš dolhi wotšal da;
šprecž psches polo wón džěšcše.

A w čžašu šwojim pošla k nim
šnjes pošla mišoscžiwy;
mi dajcže, pošwědžicž da jim,
šplód winizny žiwny! —
Čži wotrocžy paš bjaču,
joh' prošnoh' wot šo pschěcžichu,
šhtoz njeprawda je šlóstna.

A dale hišcže druhemu
šnjes wotrocžkej nětk šaka,
šhiež na jeho tam winizu;
tu jemu wopokaza
paš škamjenjom šlócž jenaku,
joh' prošnoh' wot šo pschěcžichu;
šlócž jich dže psche wšchu mēru. —

A wšche hišcže šcěžešo,
kiž pošštanu k nim bēšcše,
tež šranichu, šo žarujšo
šprecž wustorštanu džěšcše. —
Šduž šnjes nětk džěšcše winizy:
Šhto dyrbjšo czinicež hanjeny?
Šak dobudu šlych ludži? —

Ša poššlacž Ššyna lubeho
čžu šwojeho k nim mišy,
šnadž štrachowacž šo budža joh',
šo wostanje mi žiwny.
Šdyž šli paš jeho widžichu,
šej herbu moricž šradžichu,
šo jich by herbštwio byšo.

Šon i winizy joh' štorcžichu,
šdyž pschishšol herba bēšcše,
a šašakli joh' šabichu. —
Šhto czinicež šnjes nětk čžyšcše?! —
Čhže pschishšedšchi jich ššlónžowacž
a winizu jich druhim dacž,
— to prawdošcž jeho žada.

A poššladawšchi na šlóstnych,
šnjes prawdu Božu praji,
šdyž njepšchecželške myšle šlych
do šwětka poššma štaji;
wón šam džě škamjeń rózšny je,
šhčž Wumóžnik jich žadašcše,
wot čžěšlow šacžišjeny.

Šhtoz tutón škamjeń šacžišnje,
šo štorcžicž wo njón budže;
na šohož wón paš dopadnje,

toh' rosmjeczje hñew w fudže!
 — To njepšheczełjo rošmija,
 so prawda jim je prajena,
 — Duž na Snjesa so stobja;

Pať luda hiščeje boja so
 do słóscje ponórjeni. —
 Rať w rěczy saštapali joh'
 raš bychu rošhorjeni
 a dodali joh' wyšchnoŕeži
 a s leŕežu jeho morili,
 je bjesbóžna jich rada.

Snjes snaje wšchewědomny,
 so słóscž na njeho ľaka;
 wón wě, so wukhod bolosny
 se řmjerczu jeho čaľa. —
 Dw žalostne je čerřpjenje,
 na kotrež Snjes dže krařnosceže! —
 Ach! wopominny to řhutnje! —

Čhto wojeřski duchowny wo Galiziji piša.

Mój pšheczeł, wojeřski duchowny P. piša tole wo Galiziji, ŕštož čhu tudy woŕjewieč, dokelž řym pšheřwědečeny, so to wšchitkich Šerbow jara řajimuje.

Běchny wóndano hromadže wo řtwyje nařheje řhorownje. We ložach ležachu někotři řhori. Běch so k nim na rózł loža řhdnył. Rěčachmy wo tym a tamnym, kař so to pšchi rošrěčzowanju řtawa, wo kraju a ludžoch tudy w Galiziji a řlónčnje tež wo nabořnje, kiž so nam tudy pořkieřeše. Tutón kraj wščať k tajřim rošrěčzowanjam wořebje pohnuje. Nabořina njeje tudy wěž čžicheho njeđželřkeho natwarjenja abo wuřeje komorki. Nabořina je wěž wulkeje řjawnoŕeže. Řřhiže pšchi pučach, řwjeđženřke čžahi, řchunjaze Bože řlužby, řo řlecžo modlaže ludžo — to nimale wšchědnje wohladareš. Čžim njenje my doma tajřich wěžow řnajenty, čžim bóle nař to wšchitko řnuje, řo s nimi řajimowacež. Tať běchny tež řařy pšchi nařhej řabawje w lazareceže na to pšchichli a runje běřehe něčto řwoje rošnjemdrjenje na tajře nabořne wařahnje wuprajł. Řjemóžeře w nim ničžo dale hacž řkupoŕež a njeđželanoŕež widžecž. Duž mēnjereše něčto druhi — mudra, řařna hłowa, w řivilje wobředžer řabřiki nětko pať leutnant: „Čšto řebi čžereže? Čži ludžo řu tu řbožowni. A po prawom je se řchłodu, řo řny my Řēmny do kraja pšchichli; pšchetož s nami pšchindu řeřeřniřy a se řeřeřniřami řabřiki, a s řabřikami nowa moderna kultura. A ta tutych ludži njebudže řbožownych čžiničž.“

Tutemu wuřudej řo jara dživach, wořebje s tajřeho erta. Pšchetož s wjeřch řny wšchitřy pšheřwědečeni wo wuřkofeři nařheje kulture a s wěřtym řařpivanjom na tutón galizijřki lud hładamy. Řjemóžach tež wuřudej řyle pšchihłowowacež; pšchetož hdyž řo čži tež galizijřke wjeřki jara řpodobaja, hdyž tam w řlónčnym blyřeču leža, je tola pšchi deřeču njeřmēřch wopřtačž, dokelž potom we blóce řřjazy wostanješch. Wale, se řlonu řryte řhěži drje řo jara lubořnje řady brēřami a wjerbami řhowaju, ale hdyž dyrbřich w nich bhdlicž, drje podarmo po řwuknjenej čžitoŕeže pptařch. A hdyž tež lud, kiž w tutym kraju bhdli, řo jara řpokojny a řtrowy byeč řdawa, pod řwonřownym řřwom je tola doŕeč nuy a hubjenřtwa.

Me tať jara njeprawo tola leutnant njeđereše. Tu je něčtožkuliž, řštož k rošmřhlenju řnuje. Čžu wo řřjoch wěžach powjedacež, kiž řu mi a tež druhim ludžom nadpadle.

Řřenje pšheřkapjaze nařhonjenje čžinjach, jařo čžyřch řebi w jenej wřy něčto kupieč. Nařpředy řebi řyř njeřnaty wobras domow a řtatokow wobhladach, potom pať pptařch, hdyže mohł řebi něčto kupieč. Me bórřy řhonich, řo w tutych wřach ani řlamariřtrow, ani řjemjelsniřřich řřtrow njeje. Duž řebi rošmřřlich: „Čšto drje čži ludžo čžinja, hdyž nowu drařtu abo nowe póduře řa řwoje čžrije řřebaja? Hdyže řebi po mjařo a řhłeb abo řštož hewal řa řiwjenřku potřebu řřebaju, řhodži?“ A řlónčnje do teho pšchidžech. Ř temu niřkoho drugeho njeřřebaju. Pšchetož řu wšchitko řami. Čsu řami burja, pjeřarjo, řeřniřy, twařřy miřchrejo, řchewřy, řrawřy atd. Waja řwój džel kraja, kiž jim kukuružu (mařř) a řito a bobu (bun) a řyřby podawa. Waja řwój řřot w hróđžach, tón dawwa jim mjařo, mloko a butru. Dom řebi řami twařja: něotre řryady řo jařo koŕežow řhěže řtaja, potom řo řeřeny s wjeřbowych hallow twařja, te řo s wonka a s nutřka s hlinu pomařa. Temu řo řlónčnje řlonjana meža řtaji — a dotwarjena je řhěža a twařřki miřchř je řo lutowal. Kožu pod nořomaj řebi řa řyle řečo řyle lutuja, a w řnyje jim pšchiroŕeže s kože řřotu. Ča drařtu wjele pjenes njeřwidawaja. Wuz řpokoři řo s přatowej kořřlu a přatowym řholowanym, kiž řchěroki pař hromadže džeři. A řony řo podobnje jednorje drařeža. Tež přat njeřřebaja kupowacež. Na polach roŕeže len a s wulkej řaru řebi s njeho dželřaja přat. Čřym druřdy na dworach řonam pšchihładowal, hdyž len řamachu a čžieřachu. Tať řu tu ludžo we wšchitřim, řštož k řiwjenju řřebaju, řami řwoři řnježa. Drařtu a čžrije, jeđž a pieče, dom a dwór, rolu, řřot a wšchitke řubla dořtamu s Božeje ruři a njeřřebaju k temu řaneho čžłowjeka, řanyř řnamřow a řanyř wopřřimow. Mima mój leutnant prawo, hdyž ppraži: „Čsu řbožowni?“ Wř drje wjazy njeřmóženy a tež njechamy do řady na řřhodžerł galizijřkeho bura. Miřdy wjazy njeřmóženy řebi dořřolnu řamostatnoŕež dohřeč, kiž wšchitko řama pľodži a řhotowi. Me řuřł tuteje řamostatnoŕeže dyrbřeli řebi tola wobřhowacež. Řóđda řwójba dyrbřjala řuř macerejne řemje wobředžieč, na kotřymž mohł řebi džel řiwjenřke potřebny řama pľodžieč. To dyrbřjal wotřřnjeny řónž wójny byeč, kiž dyrbřeli dořpieč. (Pšchichodnje dale.)

Wójuře řwonny!

Wóđžitřcho řačahny tež do Awřtrijřkeje jedyn w tutych wěžach bóle řečerřliwy duch a ewangeliřřy řmēđžachu něřł tež s woprawdžitřymi řwonami řwonieč. A tehdy řta řo řařo něčto, řštož nam něřłle w řchřwóřtym řeče wulkeje wójny řřoro k wěřjenju njeje. Tehdomniřcha jendželřa řralowa Wiktorija bě wo teř njebojařřivej a mudrej ewangeliřřkej wořadže tam w Morawje řřyřchala a dari jej řejne krařne polne řwonjenje. Dženřa ma tuta řyřkej dwě móžnej dwojowěži, s kotřeju řwonny se řwójim mořřnym řtom móžnje do kraja wofaju. Tola, pšchidže-li wořebitřy řwójaty džeři, řwonja tež hiščeže te řtare U-řeřeja. —

Je řo nam řižo piřalo, řo řu řo w řyřřwjach, kotřež dyrbřjachu řwoje řwonny do wójny dacž, řchěny wot řeřeřniřy powěřke a řo řo s tutřymi řjenje řwonieč hodži. Tole njeje řane nowe wunamařanje tuteje wójny, hacž runje je wona nam wjele, jara wjele nowych wunamařanjow wobradžila. To wobřwědeča nam tež jedyn podawł, kotřyž je řo pšchew wjazy hacž 50 řetami podal. Řjech je wón tu tež řa nařch čžaj řapřan.

W Morawje (Mähren) leži njeđalořo wuherřkeje njeřy wulka wjeř, wot ewangeliřřich wobřhlena. Ewangeliřřy pať dyrbřjachu řebi pšchew wjazy hacž 50 řetami w Awřtrijřkej hiščeže lubieč dacž, řo buchu jim jich prawa pšchitřhane a wobmjesowane. Tať njeřmēđžachu na řwójch řyřřwjach řanyř řwonow.

měč a s nimi k Božim službám swonicž. To bě jenož katolskej zřkwi domolene.

Bě to nětko ras njedzeli. Tu na dobo sběhny šo s zřkwi tamneje ewangelskeje wšy kaž swonow swonjenje a cžehnjeske pšches zyhu wokolinu. Wschitzy ludžo w wokolinje pošluchachu a šo džiwachu. „By to možno bylo“, tak šo prašchachu, „šo šu šebi ewangelszy šwěriši, njedžiwajo na krajne sakonje, swony wobstaracž, s kotrymž nětko we wschej jlawnosći swonja?“ Dohjo tež njetrajesche, šo do Wina škoržba dóndže. A wot tam pšchidžechu do wšy wotpóšlani sastojnizy. Tola šchto tuczi tam nadešdžechu?

Ewangelszy burjo běchu šebi dwaj kručaj želeša, kotrejž běšchtaj do U šeshibowanaj, wobstarali a na tutej U-želešy nětko s hamorami bijachu a — swonjachu. — Tute U swony běchu, to njed je hiščeje pšchistajene, pola Kruppa w Eissenje šhoto-wjene. —

Tamni wotóšlany s Wina dyrbjachu šo, troštku drje ros-hněwani, do Wina wrócicž, pšchetož tu njemóžachu ničeho šakasowacž a ničemu šadžělacž a nišoho pošhošacž. Ewangelszy njeběchu pšchecžiwjo sakonjej cžinili. Šim ničžo wysche njewošta, hacž šo dyrbjachu ewangelskim wostajicž, šo rano a wječžor a njedžělski džěni na šwojej wulkej pódkowje abo U-swonaj s hamorami bijachu a — swonjachu. — To dopomni naš kufš na našche U-cžolmy nětkle! —

Blidowa modlitwa we wójuskim cžasu.

Nasch wschědny khlěb nam dawaj ruka Twoja,

O Wótče našch, kž šy we njebjěsch.

Duž wulki džaf Čži špěwa dušcha moja,
Njech wójuska nusa hiščeje po wschěch wšach!

O Wótče našch, kž šy we njebjěsch,

Nasch wschědny khlěb nam dawaj džěnša,

Nam dawaj, njech na njebjěsch

Š'ščeje šnamjo krawne, wójuske džěnša!

Tež njesapomni, o Wótče, bratrow blido,

Kž w polu, na straži, we pšchěrowach!

Šim pšchitryj tam tež, Wótče, blido,

Njech hida tež we zušch woblicžach!

Tež s nadžiju a s dowěru ty napjeli wschudžom

Tam we polu wschěm šynam rjekowškim

Tu wutrobu, niz mjenje tež wschěm ludam

Tu domach w kraju wótzowškim!

Njech Twoje šlowo nam je džěnša

Kaž kóždy žcaš khlěb njebjěski!

Nasch wschědny khlěb, haj daj nam džěnša,

O Wótče našch, ty njebjěski!

Šamješi!

Wójna a měr.

Na wječžornej stronje a tež na połodniškej wotměnjeja šo mjenje abo bóle šylne a horze wojowanja; wschě paš žadaja šebi wulkeho a cžěžeho wot naschich wojowarjow, kotřž pšchede-wschěm jedny naval pola Mühlhausena wotrashčž mějach. Tež w powěšje šo tam horze, ša naschich wojowarjow s wjetšeho džěla dohbčěške bitwy bija. A wo wubjernej a wulkej šhroblosći a wuschitnosći na morju šwědčži domojwrócjenje pomocneho šchizaka „Wjell“, kotryž je pod šapitanom Merger po wschěch morjach semje pšches 15 měřazow dohjo ša njepšchecžělskimi kóždami ložil, a tež jich wjele šašlapil a njepšchecžělej wulkeje šchody nacžinil. Wošebje tež šwješeli, šo je wón mjes druhim tež gumi, kopor, kašaw a žinš šobu pšchiwjěš.

A na rašichim bohu: Trožki a jeho pšchiwš šo tula pod s nowa pošběhnyenym mjeczom naschich wójškow, kotrejž Šwland-skej, Čšlandškej a Ukrajnje na pomoc šhwatajo, s njewurjekti-wej špěšnosću pšchi wschěm wulkim šněšy pošupuja. Kaž šhžoršwowoy kanžleč póndželi wójšewi, je Ruska němške wu-měnjena ša měr s jenej pola nich njesnatej špěšnosću pšchijala. „Měr budže w běhu najkrótšeho cžasja šejinjeny“, kanžler wójšewi a pšchistaji, šo tež Rumunška nětk wo měr jedna; je nadžija, šo šo tež s njej bóršy dojednany, džiwajo pšchi tym pšchede wschěm na žadanja naschich šwjaškarjow. Tak, da-li Bóh, na rašichim bohu bóršy měr šwoje knješštwjo powjetšchi a wobtwjerdži, tež tak, šo njepšokojna Pólska jemu njepšchodži ale budže šo s měrom nad tym wješelicž, šchtož dosta.

Šbliska a šdaloka.

— Tež pšches Dužizu cžehnje nětkle jedny nam hižo derje šnath jandžel, a škapa šo wo dirje tak někotreho doma, to je tón jandžel „wójuskeje lubosčeje k tradazym džěčžom naschich měštow“. Wón pyta města ša jich wjele džěči, kotrejž po tutej wójuskej šymje potrebjaju wošchewjenja na cžěle a tež na dušchi pola naš na kraju; a wón pyta tute města niz jeno w domach a na dworach, ně tež we wutrobach. Duž tehodla njewotpošožny jeho, ale witajny te džěči s lubosčju, kotraž šobucžučža, šobu-želenja ma s tym tradazym ludom naschich měštow, s lubosčju, kotraž čže šobuwotrawacž w tutym bėdženju, s lubosčju, kotraž šo njestara jenož ša šebje ale tež ša pšchichod našcheho luda.

Voni šmy hižo tute džěči měli. Wěrnjo je, šo mějachny tu a tam njelubosnosčeje. Ale to běchu wumšacža, a tute bywaja hiščeje pšchěmate wot woběju štron. Lětša dyrbi jich hiščeje wjazy džěči na kraj pšchicž; duž njech šo hiščeje wjazy domow po zylych Ššerbach wotewri tutym džěčžom w lubosčji; pšchede-wschěm tam, hđžež matych džěči abo do zyka džěči njeje. —

Kajwjetšchi šwón Němškeje wohladášch nětkle na wschelatich wobrašach. To je „šhžorowy šwón“ s doma w Šelnje nad Šheimom. Tež wón šupi dele je šwojeho wyšokého měštna a šupi do škužby wótzneho kraja, do wójuskeje škužby. Dolež je šwón 540 zentnarjow cžěži, dyrbja šon tajti, kajžž na stole wšy, s elektriškej mozu roščějacž. Šwón njeje hiščeje šary, bu šakle 1877 s kóždu do Šelna pšchiwjeseny; na wěžu šbėhali šu šon s pomozu wody t. r. s pomozu mašchinow, kotrejž pšches napinanu wodu šwoje džělo došonjeja; Němž njenuje tajke mašchiny hy-drauliske prašy. — Š tutym hobřkim šwonom njeje šo wschěd-nje, tež niz kóždu njedželi swoniko, ale jenož na wěštych dnjach, a to na wječžorach do jutrownicžki, šwjatkownicžki, Božeho cžěla, Šětra a Šawoka, hód, noweho šěta a na šhžorowych narodušinach.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož wola knješow duchownych, ale je tež we wschěch pšchewawarjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž-lěta płacži wón 40 vj., jenotliwe cžiška šu ša 4 vj. pšchewawaju.